ସପ୍ତମ ଅଧ୍ୟାୟ

8EZ74F

ଆମ ଜାତୀୟ ଏକତା ଓ ଆମେ

ଆମ ଦେଶର ନାମ ଭାରତ । ଏହି ଦେଶରେ କୋଟି କୋଟି ଲୋକ ବାସ କରନ୍ତି । ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର ଚାଲିଚଳନ ଅଲଗା, ଭାଷା ବି ଅଲଗା । ଓଡ଼ିଆ, ବଙ୍ଗଳା, ହିନ୍ଦୀ, ତାମିଲ, ତେଲଗୁ, ମରାଠୀ, କନ୍ନଡ, ଅସମୀୟା ଆଦି ଅନେକ ଭାଷାରେ ଆମ ଦେଶର ଲୋକମାନେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୁଅନ୍ତି । ହିନ୍ଦୀ ଆମର ରାଷ୍ଟ୍ରଭାଷା ।

ଆମ ଦେଶରେ ଅନେକ ଧର୍ମର ଲୋକ ବାସ କରନ୍ତି । କେତେକ ଧର୍ମର ଉପାସନାସ୍ଥଳ, ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥର ନାମ ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା କୋଠରୀରେ ଦେଖ ।

ଧର୍ମର ନାମ	ଉପାସନାସ୍ଥଳ	ଧର୍ମଗ୍ରନ୍ଥର ନାମ
ହିନ୍ଦୁ	ମନ୍ଦିର	ଗୀତା
ମୁସଲମାନ	ମସ୍‌ଜିଦ	କୋରାନ୍
ଖ୍ରୀଷ୍ଟିୟାନ	ଗୀର୍ଜା	ବାଇବେଲ
ଶିଖ	ଗୁରୁଦ୍ୱାର	ଗ୍ରନ୍ଥସାହେବ
ବୌଦ୍ଧ	ବୌଦ୍ଧ ବିହାର	ତ୍ରିପିଟକ

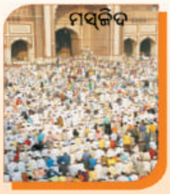

ତୁମେ ଆଗରୁ ଜାଣିଛ, ଆମ ଦେଶର ଜଳବାୟୁ ଓ ଭୂମିରୂପ ଭିନ୍ନ । ସେଥିପାଇଁ ଆମ ଖାଦ୍ୟ, ପୋଷାକ ଓ ବେଶଭୂଷା ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ । କିନ୍ତୁ ଆମେ ସମସ୍ତେ ମିଳିମିଶି ଚଳୁ । ସମସ୍ତଙ୍କ ସୁଖ ଦୁଃଖରେ ଭାଗ ନେଉ । ପର୍ବପର୍ବାଣିକୁ ଏକାଠି ପାଳୁ । ଅନ୍ୟର ବିପଦ ବେଳେ ସାହାଯ୍ୟ କରୁ । ଦେଶର ଉନ୍ନତି ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଆମେ ନିଜକୁ ଗୋଟିଏ ମା'ର ପୁଅ ଝିଅ ବୋଲି ମନେକରୁ । ଏତେ ଭିନ୍ନତା ଥାଇ ମଧ୍ୟ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଦେଶ ଓ ବିଦେଶରେ ଆମକୁ ଭାରତୀୟ ବୋଲି ପରିଚୟ ଦେଉ । ଏହା ହେଉଛି ଆମ **ଜାତୀୟ ଏକତା** । ଏହି ଏକତା ଯୋଗୁ ଆମେ ଭାରତୀୟ ବୋଲି ଗର୍ବ ଅନୁଭବ କରୁ ।

ଆମେ ଆମର ଜାତୀୟ ଏକତା ରକ୍ଷାକରିବା ନିମନ୍ତେ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ପରୀକ୍ଷାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇଅଛୁ । ଇଂରେଜମାନେ ଅତୀତରେ ଆମ ଦେଶକୁ ଶାସନ କରୁଥିଲେ । ଆମେ ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକଜୁଟ ହୋଇ ସେମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଲଢ଼ିଲୁ । ସେମାନେ ଆମ ଶକ୍ତି, ସାହସ ଓ ଏକତା ନିକଟରେ ହାର ମାନିଲେ । ଆମ ଦେଶ ଛାଡି ପଳାଇଗଲେ । ଆମେ ଆମ ଦେଶର ଶାସନ ଆମ ହାତକୁ ନେଲୁ ଓ ଆମକୁ ନିଜ ଇଚ୍ଛା ଅନୁସାରେ ଶାସନ କଲୁ । ଏହିପରି ଆମେ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ଦେଶର ନାଗରିକ ରୂପେ ପରିଗଣିତ ହେଲୁ ।

- ତୁମେ ଜାଣିଥିବା ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀଙ୍କର ନାମ ଲେଖ ।

______________ ______________ ______________

______________ ______________ ______________

______________ ______________ ______________

ବହୁ କଷ୍ଟରେ ଆମ ଦେଶ ଓ ଆମ ରାଜ୍ୟର ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀମାନେ ଆମକୁ ଆମ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦେଇଛନ୍ତି । ସବୁଦିନ ପାଇଁ ଆମେ ଆମଦେଶର ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ଉଚିତ । ସେଥିପାଇଁ ଆମକୁ ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମ ଦେଶର ଉନ୍ନତି କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆମ ଦେଶର ଶିକ୍ଷା, କୃଷି, ଶିଳ୍ପ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଆଦି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉନ୍ନତି କଲେ ଆମ ଦେଶର ପ୍ରଗତି ହେବ ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା – ଜାତୀୟ ଏକତା ବିଷୟବସ୍ତୁ ଉପରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭାଷଣ ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରାଇବେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ରାଜ୍ୟର ଭାଷାର ନାମ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ କହିବେ ।

ଏସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା କେବଳ ସରକାରଙ୍କର କାମ ନୁହେଁ। ଏଥିପାଇଁ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ସହଯୋଗ ଲୋଡ଼ା। ଆମେ ଯଦି ଏକତା ନ ରଖି ନିଜ ଭିତରେ କଳିକଜିଆ କରିବା, ଗଣ୍ଡଗୋଳ କରିବା; ତେବେ ବାହାରର ଶତ୍ରୁମାନେ ସୁଯୋଗ ପାଇବେ ଓ ଦେଶକୁ ଆକ୍ରମଣ କରିବେ। ଆକ୍ରମଣର ମୁକାବିଲା ପାଇଁ ସରକାରଙ୍କର ଅର୍ଥ, ସମୟ ବ୍ୟୟ ହେବ। ଦେଶର ପ୍ରଗତି ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହେବ। ତେଣୁ ଦେଶ ଉନ୍ନତିର ମୂଳମନ୍ତ୍ର ହେଉଛି ଲୋକମାନଙ୍କର ସହଯୋଗ ଓ ଜାତୀୟ ଏକତା।

ଅଭ୍ୟାସ

୧. କୋଠରୀର ଖାଲି ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

ରାଜ୍ୟର ନାମ	ଭାଷା
ଓଡ଼ିଶା	ଓଡ଼ିଆ
ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ	
ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ	
ତାମିଲନାଡୁ	
କର୍ଣ୍ଣାଟକ	
ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ	

୨. ଖାଲିସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

୩. ନିମ୍ନଲିଖିତ ବାକ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁଟି ଠିକ୍, ତା'ର ଡାହାଣ ପାର୍ଶ୍ୱ କୋଠରୀରେ ✓ ଦିଅ।

(କ) ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର ପୋଷାକ ଏକାଭଳି। ☐

(ଖ) ଦେଶ ଉନ୍ନତିର ମୂଳମନ୍ତ୍ର ହେଉଛି ଜାତୀୟ ଏକତା। ☐

(ଗ) ଆମେ ବିଭିନ୍ନତା ମଧ୍ୟରେ ଏକତା ରକ୍ଷାକରୁ। ☐

(ଘ) ମିଳିମିଶି କାମ କଲେ କମ୍ କାମ ହେବ। ☐

୪. ଗୋଟିଏ ବା ଦୁଇଟି ବାକ୍ୟରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦିଅ।

(କ) 'ଜାତୀୟ ଏକତା'ର ଅର୍ଥ କ'ଣ ?

____

____

(ଖ) ମିଳିମିଶି କାମ ନ କଲେ ଦେଶର କି କ୍ଷତି ହେବ ?

____

____

(ଗ) ଦେଶର ଉନ୍ନତି ପାଇଁ କ'ଣ କରିବା ଦରକାର ?

____

____

ତୁମ ପାଇଁ କାମ -

- ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କ ଫଟୋ ସଂଗ୍ରହ କରି ଖାତାରେ ଅଠାଦେଇ ଲଗାଇ ରଖ।

ଆମ ଦେଶର ସମ୍ବଳ, ପରିବେଶ ଓ ଅଧିବାସୀଙ୍କ ଜୀବନଧାରାରେ ବିବିଧତା ଓ ନିର୍ଭରଶୀଳତା

ଆସ, ଆମ ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ସମ୍ବଳ ବିଷୟରେ ଜାଣିବା, ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟର ସମ୍ବଳକୁ ଅନ୍ୟରାଜ୍ୟମାନେ କିପରି ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି ଜାଣିବା ।

ସମସ୍ତ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ଓଡ଼ିଶାରେ ମିଳେନାହିଁ । ସେଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟରୁ ଆଣି ଆମେ ଆମର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ କରୁ । ସେହିପରି ଆମ ରାଜ୍ୟ ଭଳି ଆମ ଦେଶର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜ୍ୟରେ ମଧ୍ୟ ସବୁପ୍ରକାର ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ମିଳେ ନାହିଁ । ସେମାନେ ଆମ ରାଜ୍ୟରୁ ଖଣିଜ ପଦାର୍ଥ ନିଅନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାରେ କୋଇଲା ମିଳେ । ମାତ୍ର ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ ଓ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶରେ କୋଇଲା ମିଳେ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେ ସବୁ ରାଜ୍ୟର କଳ କାରଖାନା ଚଳାଇବାକୁ ଓଡ଼ିଶା, ବିହାର ଓ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗରୁ କୋଇଲା ନିଆଯାଇଥାଏ । ରାଜସ୍ଥାନରେ ଜଙ୍ଗଲ ନାହିଁ । ତେଣୁ ସେଠାରେ କାଠ ମିଳେ ନାହିଁ । ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ, ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ, ଓଡ଼ିଶା ଓ ଆସାମ ଭଳି ଅଧିକ ଜଙ୍ଗଲ ଥିବା ରାଜ୍ୟ, ରାଜସ୍ଥାନକୁ କାଠ ଯୋଗାଇଥାନ୍ତି । ରାଜସ୍ଥାନ ଓ ବିହାରରେ ତମ୍ବା ମିଳେ । କିନ୍ତୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ତମ୍ବା ମିଳେନାହିଁ । ଏଣୁ ସେସବୁ ରାଜ୍ୟରୁ ତମ୍ବା ଆଣିଲେ ଓଡ଼ିଶାର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ ହୁଏ । ଓଡ଼ିଶାରେ ମାର୍ବଲ ମିଳୁ ନ ଥିବାରୁ ରାଜସ୍ଥାନରୁ ଅଣାଯାଏ ।

ଓଡ଼ିଶାର ବାଲିମେଳାଠାରେ ଜଳ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କେନ୍ଦ୍ର ରହିଛି । ଏଥିରୁ ଉତ୍ପାଦିତ ବିଦ୍ୟୁତଶକ୍ତି ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ ତଥା ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟକୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଏ । ତାଳଚେରର ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ କେନ୍ଦ୍ରରୁ ଉତ୍ପନ୍ନ ବିଦ୍ୟୁତ ଶକ୍ତିକୁ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟକୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଉଛି । ଅନୁଗୁଳର ନାଲ୍‌କୋ ଆଲୁମିନିୟମ୍ କାରଖାନାରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ଆଲୁମିନିୟମ୍ ଧାତୁକୁ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟମାନେ ନିଅନ୍ତି । ସେହି ରାଜ୍ୟର କଳକାରଖାନାରେ ଆଲୁମିନିୟମ ଜିନିଷ ତିଆରି କରନ୍ତି ।

ଏହିପରି ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ସମ୍ବଳକୁ ବ୍ୟବହାର କରି କଳକାରଖାନା ଚଳାଇଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମେ ଜାଣିଲ ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟର କାରଖାନାପାଇଁ ଦରକାର ପଡୁଥିବା କଞ୍ଚାମାଲ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟରୁ ଆସେ । ସେହିପରି ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟରେ ତିଆରି ହେଉଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟକୁ ଯାଏ । ଏହାଫଳରେ ରାଜ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ସୁସମ୍ପର୍କ ରହେ । ଏହି ସୁସଂପର୍କ ଆମ ଦେଶର ଏକତା ଓ ସଦ୍‌ଭାବ ବଢ଼ାଇବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ ।

- ତୁମ ରାଜ୍ୟ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟକୁ କ'ଣ କ'ଣ ଜିନିଷ ଯୋଗାଉଛି, ତଳେ ଲେଖ ।

______________ ______________ ______________

______________ ______________ ______________

______________ ______________ ______________

ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥାଏ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ- ଓଡ଼ିଶାରେ ଧାନ ଚାଷ ଅଧିକ ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ଗହମ ଖୁବ୍ କମ୍ ଚାଷ ହୁଏ । ପଞ୍ଜାବ ଓ ହରିଆଣାରେ ବହୁତ ଗହମ ଉତ୍ପାଦନ ହୁଏ । ତେଣୁ ସେଠାରୁ ବଳକା ଗହମ ଓଡ଼ିଶା ଓ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗ ପାଇଁ ପଠାଯାଏ । ଓଡ଼ିଶାରେ ଉତ୍ପାଦିତ ହେଉଥିବା ଆଳୁ, କଦଳୀ, ଅଣ୍ଡା ଓ ମାଛ ଆମ ରାଜ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକତା ମେଣ୍ଟାଇ ପାରେନାହିଁ । ତେଣୁ ଓଡ଼ିଶାର ଲୋକେ ଆଳୁ ପାଇଁ ପଶ୍ଚିମ ବଙ୍ଗ ଓ କଦଳୀ ପାଇଁ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି ।

ସେହିପରି ଓଡ଼ିଶା ମାଛ ଓ ଅଣ୍ଡା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥାଏ । ଆମ ଜଳବାୟୁ ଫଳଚାଷ ପାଇଁ ବିଶେଷ ଉପଯୋଗୀ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ଅଙ୍ଗୁର, ସେଓ ଓ କମଳା ଭଳି ଫଳ ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ, ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ, କାଶ୍ମୀର ଇତ୍ୟାଦି ବାହାର ରାଜ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ଅଧିକାଂଶ ରାଜ୍ୟ ଚା’ ପାଇଁ ଆସାମ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିଥାନ୍ତି ।

ଭ୍ରମଣର ବହୁ ଉପାଦେୟତା ଅଛି । ସେଥିପାଇଁ ଗୋଟିଏ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକମାନେ ଅନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳକୁ ବୁଲିବାକୁ ଯାଆନ୍ତି । ଏହାଦ୍ୱାରା ସେ ଅଞ୍ଚଳ ସମ୍ପର୍କରେ ଅଧିକ ଭଲଭାବେ ଜାଣିହୁଏ । ଜାମ୍ମୁ ଓ କାଶ୍ମୀର ଏବଂ ହିମାଳୟ ପାଦଦେଶରେ ଥିବା ଅଞ୍ଚଳ ପ୍ରାକୃତିକ ଦୃଶ୍ୟରେ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ । ସେହି ସବୁ ଦୃଶ୍ୟକୁ ଉପଭୋଗ କରିବାପାଇଁ ଲୋକମାନେ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ବୁଲିଯାଆନ୍ତି ଓ ଆନନ୍ଦିତ ହୁଅନ୍ତି । ଆମ ରାଜ୍ୟର ପୁରୀର ସମୁଦ୍ରକୂଳ, ଡୁଡୁମା ଓ ଘାଗରା ଜଳପ୍ରପାତ, ହୀରାକୁଦ ନଦୀବନ୍ଧ, ଅତ୍ରି ଓ ଦେଉଳଝରି ଭଳି ଉଷ୍ଣପ୍ରସ୍ରବଣ କେନ୍ଦ୍ର ଦେଖିବାକୁ ଆମ ରାଜ୍ୟ ତଥା ବାହାର ରାଜ୍ୟର ଲୋକମାନେ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଆସିଥାଆନ୍ତି ।

ସାନ ଘାଘରା ଜଳପ୍ରପାତ

ପୁରୀ ସମୁଦ୍ର କୂଳ

ତୁମେ ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଦେଖିଥିବା କେତେକ ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନର ନାମ ଲେଖ । ସେଗୁଡ଼ିକ କେଉଁ ଜିଲ୍ଲାରେ ଅବସ୍ଥିତ ତାହା ତଳେ ଲେଖ ।

ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନର ନାମ	ଜିଲ୍ଲାର ନାମ
________________	________________
________________	________________

ଆମ ଦେଶର ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ଶିଳ୍ପ , କଳ କାରଖାନା ଗଢା ହୋଇଥାଏ । ଅନ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକମାନେ ବାଣିଜ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ ବା ଚାକିରୀ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେଠାକୁ ଯାଇଥାନ୍ତି । ତୁମେ ଶୁଣିଥିବ ଆମ ରାଜ୍ୟର ବହୁତ ଲୋକ କୋଲ୍‌କୋତା, ସୁରଟ୍, ଗୁଜୁରାଟ, ମୁମ୍ବାଇ ଆଦି ସହରର କଳକାରଖାନାରେ କାମ କରନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ଲୋକମାନେ ମଧ୍ୟ କାମ କରିବା ପାଇଁ ଆମ ରାଜ୍ୟକୁ ଆସନ୍ତି । ଏହା ଫଳରେ ବିଭିନ୍ନ ରାଜ୍ୟର ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମିଳାମିଶା ବଢିଥାଏ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଧୁତା ସୃଷ୍ଟିହୁଏ, ସ୍ନେହ, ଆଦର ଓ ସଦ୍‌ଭାବ ବଢିଥାଏ । ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ନିଜର ମତାମତ, ବିଚାରଧାରାର ଆଦାନ ପ୍ରଦାନର ସୁଯୋଗ ମିଳେ । ସେମାନେ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ପର୍ବପର୍ବାଣିରେ ମଧ୍ୟ ଯୋଗଦାନ କରିଥାନ୍ତି । ଏହା ଫଳରେ ଲୋକମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଏକତା ଓ ସଂପର୍କ ବଢ଼େ । ଏସବୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଆମ ଜାତୀୟ ଏକତା ରକ୍ଷା କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ ।

ତୁମ ପଡୋଶୀ ବା ବନ୍ଧୁବାନ୍ଧବମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯେଉଁମାନେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନକୁ ଭ୍ରମଣ କରିବାକୁ ଯାଇଛନ୍ତି ଓ ସେମାନେ ସେଠାରେ କ'ଣ ଦେଖିଛନ୍ତି ତାହାର ଏକ ତାଲିକା କର ।

ସ୍ଥାନର ନାମ	ଦର୍ଶନୀୟ ବିଷୟବସ୍ତୁ

ଆମର ସାମାଜିକ ଚଳଣି ଭିନ୍ନ । ବାପା, ମା ଓ ଅଭିଭାବକମାନେ ଆମକୁ ପାଳି ପୋଷି ବଡ଼ କରିଥାନ୍ତି । ଆମେ ପାଠ ପଢୁ । ପଢା ସରିଲେ ରୋଜଗାର ପାଇଁ କାମ କରୁ । ଗୁରୁଜନଙ୍କୁ ଭକ୍ତି କରୁ । ସାନଭାଇ ଭଉଣୀଙ୍କୁ ଆଦର କରୁ । ଆମ ପରିବାରର ବୟସ୍କ ଲୋକଙ୍କ ଯତ୍ନ ନେଉ । ଅତିଥିଙ୍କ ସେବା କରୁ । ବିପଦରେ ପଡିଥିବା ଲୋକଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରୁ । ଏ ପ୍ରକାର ଚାଲି ଚଳଣି ଆମ ଦେଶର ସବୁ ରାଜ୍ୟରେ ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ।

- ଘରେ ଗୁରୁଜନମାନଙ୍କୁ ବିଭିନ୍ନ କାମରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଦ୍ୱାରା ଆମ ମନରେ କର୍ମ ପ୍ରତି ସମ୍ମାନ ବଢ଼ିଥାଏ ।

ତୁମେ ଘରେ ଛୁଟିଦିନରେ କି କି କାମରେ ଗୁରୁଜନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟକର, ତା'ର ଏକ ତାଲିକା କର ।

କାହାକୁ	କେଉଁ କାମରେ
ବାପା	
ମାଆ	
ଭାଇ (ବଡ ଓ ସାନ)	
ଭଉଣୀ (ବଡ ଓ ସାନ)	
ଜେଜେ ମା', ଜେଜେବାପା	
ଅନ୍ୟ ସଦସ୍ୟ (ଯଦି କେହି ଥାଆନ୍ତି)	

ତୁମେ ଜାଣ, ଆମ ଦେଶର ଲୋକେ ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାରେ କଥା ହୁଅନ୍ତି । ଭାଷା ଭିନ୍ନ ହେଲେ ବି ଆମଦେଶର ଲୋକମାନଙ୍କର ଭାବର ଆଦାନପ୍ରଦାନରେ ଅସୁବିଧା ହୁଏନାହିଁ । ସେଥିପାଇଁ ଆମ ରାଷ୍ଟ୍ରଭାଷା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭାଷା ସାହାଯ୍ୟ କରେ । ପ୍ରାୟ ସବୁ ରାଜ୍ୟର ଲୋକେ ଭାତ ବା ରୁଟି, ଡାଲି, ତରକାରୀ ଖାଇଥାନ୍ତି । ତେଣୁ ଆମ ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକମାନଙ୍କ ଭାଷା, ଖାଦ୍ୟ, ପୋଷାକ, ଚଳିଚଳନ ଓ ପର୍ବପର୍ବାଣିରେ ବିଭିନ୍ନତା ସତ୍ତ୍ୱେ କେତେକ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଥାଏ । ଏସବୁ ଭାବଗତ ଏକତା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦିଗରେ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ଲୋକମାନେ ନିଜକୁ ଅନ୍ୟଠାରୁ ଅଲଗା ଭାବନ୍ତି ନାହିଁ । ସମସ୍ତେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ତେଣୁ ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟର ଲୋକ ଅନ୍ୟ ଏକ ରାଜ୍ୟରେ ଅତି ସୁବିଧାରେ ଚଳିପାରନ୍ତି ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ସାରଣୀରେ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କର ମୁଖ୍ୟ ଫସଲ ଲେଖ ।

ରାଜ୍ୟ	ମୁଖ୍ୟ ଫସଲ
ପଞ୍ଜାବ	
ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ	
ଆସାମ	
ଓଡ଼ିଶା	

୨. ଗୋଟିଏ ବା ଦୁଇଟି ବାକ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

(କ) ଆମ ରାଜ୍ୟ ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟକୁ କି କି ସମ୍ବଳ ଯୋଗାଏ ?

___

(ଖ) ଆମ ରାଜ୍ୟରେ କମ୍ ଉତ୍ପାଦିତ ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟର ଭରଣା କିପରି ହୁଏ ?

___

୩. ତୁମେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନ ଦେଖିବାକୁ କେଉଁଠାକୁ ଯିବ, ତୀର ଦ୍ୱାରା ଦର୍ଶାଅ ।

'କ'	'ଖ'
ପ୍ରାକୃତିକ ଦୃଶ୍ୟ	ଅନୁଗୋଳ
ଉଷ୍ଣପ୍ରସ୍ରବଣ	ଢେଙ୍କାନାଳ
ତାପଜ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କେନ୍ଦ୍ର	ତାଳଚେର
ଆଲୁମିନିୟମ କାରଖାନା	ଜାମ୍ମୁ ଓ କାଶ୍ମୀର
ଜଳପ୍ରପାତ	ଘାଗରା
	ଅତ୍ରି

ତୁମ ପାଇଁ କାମ -

- ତୁମ ଜିଲାରେ କି କି ଶସ୍ୟ ମିଳେ, ତା'ର ଏକ ତାଲିକା କର ।
- ତୁମ ଜିଲାରେ କମ୍ ଉତ୍ପାଦିତ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟ କେଉଁଠାରୁ ଆସୁଛି ? ସେ ସଂପର୍କରେ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କର ।

ଆମ ସଂସ୍କୃତି

ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତି ଓ ଏହାକୁ ସମୃଦ୍ଧ କରିବାରେ ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳର ଅବଦାନ

ମଣିଷ ଆନନ୍ଦ ଲାଭ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଆମୋଦ ପ୍ରମୋଦ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଆୟୋଜନ କରିଥାଏ । ତୁମେ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥିବା ସେହିସବୁ କାର୍ଯ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେତେଗୁଡ଼ିକର ନାମ ଲେଖ ।

ଯେପରି : ନାଚଗୀତ

____________ ____________ ____________

____________ ____________ ____________

ଆମେ ପୂର୍ବ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଆମ ଦେଶର ସଂସ୍କୃତି ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ ଜୀବନର ବିଭିନ୍ନ ଦିଗ ଯଥା : ସଙ୍ଗୀତ, କଳା, ଭାସ୍କର୍ଯ୍ୟ ସଂପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କଲେ । ଆସ, ଆମ ସଂସ୍କୃତିକୁ ସମୃଦ୍ଧ କରିବାରେ କିପରି ଆମ ଦେଶର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳର କ'ଣ ଅବଦାନ ରହିଅଛି, ସେ ସଂପର୍କରେ ଅଧିକ ଜାଣିବା ।

ଚିତ୍ର ଆଙ୍କିବା ଏକ କଳା । ଆମେ ଆଗରୁ ଜାଣିଛେ ଆଦିମ କାଳରେ ମଣିଷ ପାହାଡ଼ ଗୁମ୍ଫାରେ ରହୁଥିଲା ବେଳେ ଚିତ୍ର ଆଙ୍କୁଥିଲା । ଏବେ ବି ସେଗୁଡ଼ିକର ନମୁନା ଅଜନ୍ତା ଗୁମ୍ଫାରେ ରହିଛି । ପୁରୁଣା ତାଳପତ୍ର ପୋଥି, ପାତ୍ର ଓ ମନ୍ଦିର ମାନଙ୍କରେ ବହୁତ ଚିତ୍ର ଅଙ୍କା ହୋଇଥିବାର ଦେଖାଯାଏ । ତୁମ ଘରେ ବ୍ୟବହାର ହେଉଥିବା ବିଛଣା ଚଦର ଓ ଲୁଗାପଟାରେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ଚିତ୍ର ଦେଖିଥିବ । ଆଜିକାଲି ଚିତ୍ରକଳାର ବହୁତ ଉନ୍ନତି ଘଟିଲାଣି । ଏଗୁଡ଼ିକ ଶିଖିବାପାଇଁ ସ୍କୁଲ, କଲେଜ ଗଢ଼ା ହେଲାଣି ।

ତୁମ ଘରେ କେଉଁ ପର୍ବପର୍ବାଣିରେ କି ଚିତ୍ର ଅଙ୍କାଯାଏ, ତାହାର ତାଲିକା କର ।

ପର୍ବପର୍ବାଣିର ନାମ	ଚିତ୍ର

ସାହିତ୍ୟ

ବହୁ କବି, ଲେଖକ, ଗାଳ୍ପିକ ଆଦି ଆମ ଦେଶର ସାହିତ୍ୟକୁ ସମୃଦ୍ଧ କରିଛନ୍ତି । ଋକ୍‌ବେଦ ଆମର ପ୍ରଥମ ଗୀତ ବହି । ମହାଭାରତ ଓ ରାମାୟଣ ଗୀତରେ ଲେଖା ହୋଇଛି । ଆହୁରି ଅନେକ ପୁରାଣ ମଧ୍ୟ ଅଛି । ଓଡ଼ିଆ, ହିନ୍ଦୀ, ବଙ୍ଗଳା ଇତ୍ୟାଦି ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାରେ ବହୁ ଗପ, ଗୀତ, ପ୍ରବନ୍ଧ, ଉପନ୍ୟାସ ଓ ନାଟକ ଲେଖା ହୋଇଛି । ଏଗୁଡ଼ିକ ପଢ଼ି ଆମେ ନୀତିଶିକ୍ଷା ଓ ଆନନ୍ଦ ପାଉ । ତାମିଲ୍‌କବି ଥିରୁବଲ୍ଲୁବରଙ୍କ କବିତା, ହିନ୍ଦୀ ଭାଷାରେ ତୁଳସୀ ଦାସଙ୍କ ରାମାୟଣ, ଓଡିଆ କବି ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜଙ୍କ ବୈଦେହୀଶ ବିଳାସ ସମସ୍ତେ ପଢ଼ିବାକୁ ଭଲ ପାଆନ୍ତି । ସଂସ୍କୃତ ଭାଷାରେ ମହାକବି କାଳିଦାସ ଲେଖିଥିବା କାବ୍ୟ ଓ ନାଟକର ବର୍ଣ୍ଣନା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆନନ୍ଦ ଦିଏ । ବିଶ୍ୱକବି ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ଠାକୁର ବଙ୍ଗଳା ଭାଷାରେ 'ଗୀତାଞ୍ଜଳି' କବିତା ଲେଖି ନୋବେଲ ପୁରସ୍କାର ପାଇଛନ୍ତି । ଏହା ସାରା ପୃଥିବୀବାସୀଙ୍କୁ ଆନନ୍ଦ ଦେଇଛି । ଅନ୍ୟ ଭାଷାର ଲେଖାକୁ ପଢ଼ିବାଦ୍ୱାରା ଓ ଆଦର କରିବାଦ୍ୱାରା ଆମ ଦେଶର ଏକତା ଓ ସଦ୍‌ଭାବ ବଢ଼ୁଛି ।

ସେହିପରି ସ୍ୱଭାବ କବି ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର, ପଲ୍ଲୀକବି ନନ୍ଦ କିଶୋର ବଳ, କବିବର ରାଧାନାଥ ରାୟ, ଭକ୍ତକବି ମଧୁସୂଦନ ରାଓ, ବ୍ୟାସକବି ଫକୀର ମୋହନ ସେନାପତି, ଗଣକବି ବୈଷ୍ଣବ ପାଣି, ସନ୍ଥକବି ଭୀମଭୋଇ, ଅତିବଡି ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ, ଶୂଦ୍ରମୁନି ଶାରଳା ଦାସ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କ କାବ୍ୟ କବିତା, ଗଳ୍ପ, ଏକାଙ୍କିକା ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟକୁ ସମୃଦ୍ଧ କରିଛି ।

ତୁଳସୀ ଦାସ

ସାରଳା ଦାସ

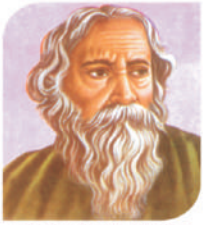
ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ଠାକୁର

ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସ

ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର

ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସ

ଭୀମ ଭୋଇ

ରାଧାନାଥ ରାୟ

ଫକୀର ମୋହନ ସେନାପତି

ଉପେନ୍ଦ୍ର ଭଞ୍ଜ

ମଧୁସୂଦନ ରାଓ

ପର୍ବପର୍ବାଣି

- ଯେଉଁ ପର୍ବଗୁଡିକ ତୁମ ଘରେ ପାଳନ କରାଯାଏ, ସେଗୁଡ଼ିକର ତାଲିକା କର ।

  ଯେପରି – ହୋଲି, ____________, ____________, ____________, ____________

ସବୁ ରାଜ୍ୟର ଲୋକେ ନାନାପ୍ରକାର ପର୍ବପର୍ବାଣି ପାଳନ କରନ୍ତି । ସ୍ୱାଧୀନତା ଦିବସ, ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସ ଓ ଗାନ୍ଧି ଜୟନ୍ତୀ ଆମ ଦେଶର ସବୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ପାଳନ କରାଯାଏ । ଏହି ସବୁ ପର୍ବ ହେଉଛି ଆମର ଜାତୀୟ ପର୍ବ । ଓଡ଼ିଶାର ରଥଯାତ୍ରା, ପଞ୍ଜାବର ବୈଶାଖୀ, ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ ଓ ତାମିଲନାଡୁର ପୋଙ୍ଗଲ, ଆସାମର ବିହୁ, ମହାରାଷ୍ଟ୍ରର ଗଣେଶ ପୂଜା ଏବଂ ପଶ୍ଚିମବଙ୍ଗର ଦୁର୍ଗାପୂଜା ଆନନ୍ଦ ଉଲ୍ଲାସରେ ପାଳନ କରାଯାଏ । ଆମ ଦେଶରେ ଇଦ୍, ମହରମ୍, ଖ୍ରୀଷ୍ଟମାସ୍, ବୁଦ୍ଧ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଇତ୍ୟାଦି ପର୍ବ ମଧ୍ୟ ପାଳନ କରାଯାଏ । ସେହି ସବୁ ପର୍ବପର୍ବାଣି ପାଳନ ସମୟରେ ସେ ରାଜ୍ୟରେ ଥିବା ଅନ୍ୟ ରାଜ୍ୟର ଲୋକେ ମଧ୍ୟ ପାଳନ କରିଥାନ୍ତି । ଏହାଫଳରେ ବିଭିନ୍ନ ଧର୍ମର ଓ ରାଜ୍ୟର ଲୋକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତମ ବୁଝାମଣା ହୋଇଥାଏ । ଏହି ଉତ୍ତମ ବୁଝାମଣା ଆମର ଜାତୀୟ ଏକତାକୁ ଅଧିକ ମଜ୍‌ବୁତ୍ କରିଥାଏ ।

- ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଧର୍ମର ପିଲା ତୁମ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢୁଥିଲେ, ପର୍ବପର୍ବାଣି ସଂପର୍କରେ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କର ।
- ଯେ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ପର୍ବ ବିଷୟରେ ପାଞ୍ଚଟି ଧାଡ଼ି ଲେଖ ।

____

____

____

____

____

ନୃତ୍ୟ ସଙ୍ଗୀତ

ଓଡିଶୀ (ଓଡ଼ିଶା)

ଦାଣ୍ଡିଆ ରାସ (ଗୁଜୁରାଟ)

ବିହୁ (ଆସାମ)

ପୂର୍ବ କାଳରୁ ଆମ ଦେଶ ଓ ରାଜ୍ୟ ବହୁ ପ୍ରକାରର ନାଚ ଓ ଗୀତ ପାଇଁ ପ୍ରସିଦ୍ଧି ଲାଭ କରିଛି । ଆମ ରାଜ୍ୟର ଓଡ଼ିଶୀ, ଛଉନୃତ୍ୟ, ଚମ୍ପୁ ଗୀତ, କେରଳର କଥାକଳୀ ନାଚ, ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶର ରାମ୍ ଓ କଥକ ନାଚ, ହିନ୍ଦୁସ୍ଥାନୀ ସଙ୍ଗୀତ, ଆସାମର ବିହୁ , ରାଜସ୍ଥାନର ଘୁମରା, ଗୁଜୁରାଟର ଗରବା, ପଞ୍ଜାବର ଭାଙ୍ଗଡ଼ା ନାଚ, ମଣିପୁରର ମଣିପୁରୀ ନୃତ୍ୟ , ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ମଡ଼ଇ ନାଚ ଅତି ଜନପ୍ରିୟ ଓ ଆନନ୍ଦଦାୟକ ।

■ କୋଠରୀରେ କେତେକ ରାଜ୍ୟର ନାମ ଦିଆଯାଇଅଛି । ସେହି ରାଜ୍ୟ କେଉଁ ନୃତ୍ୟ ପାଇଁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଖାଲି ସ୍ଥାନରେ ଲେଖ ।

ଯେପରି :

ରାଜ୍ୟ	ନୃତ୍ୟ
ଓଡ଼ିଶା	ଛଉ
କେରଳ	
ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶ	
ରାଜସ୍ଥାନ	
ଗୁଜୁରାଟ	

ତୁମ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକପ୍ରିୟ ନୃତ୍ୟ ସଂପର୍କରେ ତଳ କୋଠରୀରେ ଲେଖ ।

ନାଚ ଭଳି ଆମ ଦେଶରେ ଗୀତର ମଧ୍ୟ ଖୁବ୍ ଆଦର ରହିଛି । ସଙ୍ଗୀତଜ୍ଞ ତାନ୍‌ସେନଙ୍କର ସଙ୍ଗୀତ ଓ ମୀରାବାଈଙ୍କ ଭଜନ ଆମର ଅତି ଲୋକପ୍ରିୟ । ଦକ୍ଷିଣ ଭାରତର ହରିକଥା ଅତି ଆନନ୍ଦ ଦାୟକ । ଆମ ରାଜ୍ୟର ଆଦିବାସୀ ଯଥା : ସାନ୍ତାଳ, ସଉରା, କନ୍ଧ ଓ କୋହ୍ଲମାନଙ୍କର ନିଜ ନିଜର ନୃତ୍ୟ ଓ ସଙ୍ଗୀତ ରହିଛି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଓଡିଶାର ନାଟକ ଦଳମାନେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ଖୋଲାମଞ୍ଚରେ ନାଟକ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥାଆନ୍ତି ।

ନିର୍ମାଣ କଳା

ତୁମ ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ଉପାସନା ସ୍ଥଳ ଗୁଡିକର ନାମ ଲେଖ ।

ଆମ ପୂର୍ବପୁରୁଷମାନେ ଅନେକ କୀର୍ତ୍ତିସ୍ତମ୍ଭ ଗଢିଯାଇଛନ୍ତି । ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ମନ୍ଦିର, ମସ୍‌ଜିଦ୍, କୋଠାବାଡି, ସ୍ତମ୍ଭ, ଗୁମ୍ଫା ଆଦି ପ୍ରଧାନ । ଆମଦେଶର ଗୃହନିର୍ମାଣ କୌଶଳ ଅତି ଉନ୍ନତ । ସିନ୍ଧୁନଦୀ କୂଳରେ ମିଳିଥିବା ହରପ୍ପା ଓ ମହେଞ୍ଜୋଦାରୋ ନଗରଦ୍ୱୟର ନିର୍ମାଣକଳା ସଂପର୍କରେ ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ଜାଣିଛେ । ଏଲୋରାର

କୈଳାସ ମନ୍ଦିର, ମଦୁରାଇର ମୀନାକ୍ଷୀ ମନ୍ଦିର, କୋଣାର୍କର ସୂର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ଦିର, ବିଜାପୁରର ଗୋଲ ଗମ୍ବୁଜ, ପୁରୀର ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର, ଆଗ୍ରାର ତାଜମହଲ, ଦିଲ୍ଲୀର କୁତବ୍‌ମିନାର ଓ ଲାଲକିଲ୍ଲା ଇତ୍ୟାଦି ଆମର ନିର୍ମାଣ କଳାର ନିଦର୍ଶନ ଅଟେ ।

ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର

ମୀନାକ୍ଷୀ ମନ୍ଦିର

କୁତବ୍‌ମିନାର

ସୂର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ଦିର (କୋଣାର୍କ)

ତାଜମହଲ

ଲାଲକିଲ୍ଲା

ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶରେ ଥିବା ଅଶୋକସ୍ତମ୍ଭ ସବୁଠାରୁ ପୁରୁଣା । ମହାରାଷ୍ଟ୍ରର ଅଜନ୍ତା ଗୁମ୍ଫା ଆଉ ଏକ ପୁରୁଣା କୀର୍ତ୍ତି । ଏହାଛଡ଼ା ଓଡ଼ିଶାର ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର, କୋଣାର୍କ ମନ୍ଦିର, ଲିଙ୍ଗରାଜ ମନ୍ଦିର ଓ ରାଜରାଣୀ ମନ୍ଦିର, ଖଣ୍ଡଗିରି ଓ ଉଦୟଗିରିର ପ୍ରାଚୀନ କୀର୍ତ୍ତି, ରତ୍ନଗିରି ଓ ଲଳିତଗିରିରେ ଖୋଳାଯାଇଥିବା ବୌଦ୍ଧ ବିହାରର ଧ୍ୱଂସାବଶେଷ ଆମ ପୂର୍ବପୁରୁଷମାନଙ୍କର ନିର୍ମାଣ କଳାର ଉତ୍କର୍ଷତା ପ୍ରତିପାଦନ କରୁଅଛି । ଏହିସବୁ ପୁରାତନ କୀର୍ତ୍ତି ଯୋଗୁ ଆମ ସଂସ୍କୃତି ଯୁଗେ ଯୁଗେ ସମୃଦ୍ଧ ହେଉଅଛି ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ଆସ ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କରିବା ।

ରାଜ୍ୟର ନାମ	ନୃତ୍ୟର ନାମ
ଆନ୍ଧ୍ର ପ୍ରଦେଶ	କୁଚିପୁଡ଼ି
	ଗରବା
ତାମିଲନାଡୁ	
	ମଣିପୁରୀ
	ଛଉନୃତ୍ୟ
ରାଜସ୍ଥାନ	
	କଥକ
ପଞ୍ଜାବ	
	ଓଡ଼ିଶୀ

୨. ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରାଚୀନ କୀର୍ତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ପାଖରେ ସ୍ଥାନର ନାମ ଲେଖ ।

ଯେପରି: ଜଗନ୍ନାଥ ମନ୍ଦିର – ପୁରୀ

(କ) ଏଲୋରା ଗୁମ୍ଫା –

(ଖ) କୁତବ୍ ମିନାର –

(ଗ) ତାଜ୍‌ମହଲ –

(ଘ) ବୌଦ୍ଧ ବିହାର –

(ଙ) ଅଶୋକ ସ୍ତମ୍ଭ –

(ଚ) ମୀନାକ୍ଷୀ ମନ୍ଦିର–

୩. 'କ' ସ୍ତମ୍ଭରେ କେତେକ ପର୍ବର ନାମ ଓ 'ଖ' ସ୍ତମ୍ଭରେ ସେହି ପର୍ବ ସଂପର୍କିତ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ନାମ ଦିଆଯାଇଛି । ଆସ ଠିକ ପର୍ବ ସହ ସଂପର୍କିତ ରାଜ୍ୟକୁ ଗାରଟାଣି ଯୋଡ଼ିବା ।

	'କ' ସ୍ତମ୍ଭ	'ଖ' ସ୍ତମ୍ଭ
ଯେପରି -	ବୈଶାଖୀ	ଓଡ଼ିଶା
	ପୋଙ୍ଗଲ	ଆସାମ
	ବିହୁ	ପଞ୍ଜାବ
	ଦୁର୍ଗାପୂଜା	ତାମିଲନାଡୁ, ଆନ୍ଧ୍ର
	ରଥଯାତ୍ରା	ପଶ୍ଚିମ ବଙ୍ଗ
		ବିହାର

୪. ଆମ ଜାତୀୟ ସଂସ୍କୃତିକୁ ସମୃଦ୍ଧ କରୁଥିବା ଉପାଦାନଗୁଡ଼ିକର ନାମ ତଳ ଚିତ୍ରରେ ଲେଖ ।

ତୁମ ପାଇଁ କାମ -

- ତୁମ ଅଞ୍ଚଳର କବି, ଗାଳ୍ପିକ, ଶିଶୁ ଲେଖକ (ଯଦି କେହିଥାଆନ୍ତି) ସେମାନଙ୍କର ଫଟୋ ସଂଗ୍ରହ କରି ଖାତାରେ ଅଠାଦେଇ ଲଗାଅ ।
- ଓଡ଼ିଶାର କବି ମାନଙ୍କର ଫଟୋ ସଂଗ୍ରହକରି ଖାତାରେ ଲଗାଇ ରଖ ।

ଆମ ଜାତୀୟ ସଂକେତ

- ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ପାଳିତ ହେଉଥିବା ଜାତୀୟ ଦିବସର ନାମ ଓ ସେହି ଦିବସ କେବେ ପାଳନ କରାଯାଏ ତଳେ ଲେଖ ।

ଜାତୀୟ ଦିବସର ନାମ	ଦିବସଟି ପାଳିତ ହେଉଥିବା	
	ମାସ	ତାରିଖ
________	________	________
________	________	________
________	________	________
________	________	________

ତୁମେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଅଗଷ୍ଟ ୧୫କୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦିବସ ଓ ଜାନୁୟାରୀ ୨୬କୁ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ଦିବସରୂପେ ପାଳନ କର । ସେଦିନ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଜାତୀୟ ପତାକା ଉତ୍ତୋଳନ କରି ଶୃଙ୍ଖଳାର ସହିତ ଠିଆ ହୋଇ ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ ଗାନ କରିଥାଅ । ତୁମେ ପାଳନ କରୁଥିବା ସେହି ସବୁ ଦିବସ ହେଉଛି ଆମର ଜାତୀୟ ଦିବସ । ତୁମେ ନିଶ୍ଚିତଭାବେ କାଗଜତିଆରି ମୁଦ୍ରା ଏବଂ ଧାତବ ମୁଦ୍ରାରେ ତିନୋଟି ସିଂହଙ୍କର ଛବି ଦେଖିଥିବ । ତାହା ହେଉଛି ଆମର ଜାତୀୟ ସଂକେତ ।

ତୁମେ ଜାଣ ଯେ ଆମ ଦେଶ ହେଉଛି ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ଦେଶ । ପୃଥିବୀର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସ୍ୱାଧୀନ ଦେଶର ଜାତୀୟ ପତାକା, ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ ଓ ଜାତୀୟ ସଂକେତ ରହିଅଛି । ଆମ ଦେଶର ମଧ୍ୟ ଜାତୀୟ ପତାକା, ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ ଓ ଜାତୀୟ ସଂକେତ ରହିଅଛି । ଆମ ଜାତୀୟ ପତାକାକୁ **ତ୍ରିରଙ୍ଗା ପତାକା** କୁହାଯାଏ । **'ଜନ ଗଣମନ'** ହେଉଛି ଆମର ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ ଏବଂ **'ଅଶୋକ ଚକ୍ର'** ହେଉଛି ଆମର ଜାତୀୟ ସଂକେତ ।

ଆମ ଜାତୀୟ ପତାକା

ଚିତ୍ରରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆମ ଜାତୀୟ ପତାକାକୁ ଦେଖ । ଏଥିରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ତିନୋଟି ରଙ୍ଗ ରହିଛି । ଏହାର ଉପର ଭାଗର ରଙ୍ଗ ନାରଙ୍ଗୀ, ମଝି ଭାଗର ରଙ୍ଗ ଧଳା ଓ ତଳ ଭାଗର ରଙ୍ଗ ସବୁଜ । ମଝିରେ ଥିବା ଧଳା ରଙ୍ଗ ଉପରେ ଗୋଟିଏ ଚକ୍ର ଚିହ୍ନ ଅଛି । ଏହାର ରଙ୍ଗ ଗାଢ଼ ନୀଳ । ଏଥିରେ ୨୪ଟି ଅର ରହିଛି । ଆମ ଜାତୀୟ ପତାକାରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ତିନୋଟି ରଙ୍ଗ ଥିବାରୁ ଏହାର ନାମ ତ୍ରିରଙ୍ଗା । ଏହାର ଆକାର ଆୟତାକାର । ଏହାର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ପ୍ରସ୍ଥର ଦେଢ଼ଗୁଣ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ପତାକାଟିର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ୧୫ସେ.ମି. ହେଲେ ପ୍ରସ୍ଥ ୧୦ ସେ.ମି. ହେବ ।

ଜାତୀୟ ପତାକା ଆମକୁ କି ବାର୍ତ୍ତା ଦିଏ, ତାହା ତଳ କୋଠରୀରୁ ଦେଖ ।

ଜାତୀୟ ପତାକାର ବିଭିନ୍ନ ଅଂଶ	ରଙ୍ଗ	ବାର୍ତ୍ତା
ଉପରଭାଗ	ନାରଙ୍ଗୀ	ବୀରତ୍ୱ, ତ୍ୟାଗ
ମଝିଭାଗ	ଧଳା	ସତ୍ୟ, ଶାନ୍ତି, ପବିତ୍ରତା
ତଳ ଭାଗ	ସବୁଜ	ସମୃଦ୍ଧି, ଶ୍ରମ, ବିଶ୍ୱାସ
ଚକ୍ର	ଗାଢ଼ ନୀଳ	ନ୍ୟାୟ, ଧର୍ମ, ପ୍ରଗତି

୧୯୪୭ ମସିହା ଜୁଲାଇ ୨୨ ତାରିଖରେ ଆମ ଦେଶର ଶାସନ ବିଧାୟକ ସଭା ଏହାକୁ ଜାତୀୟ ପତାକାର ମାନ୍ୟତା ଦେଇଛି । ସେହିଦିନଠାରୁ ଏହାକୁ ଜାତୀୟ ପତାକା ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ଏହା ଆମ ଭିତରେ ଏକତା ଓ ସଦ୍‌ଭାବ ଆଣି ଦେଇଛି । ଏହା ଆମ ଦେଶର ଗୌରବ ।

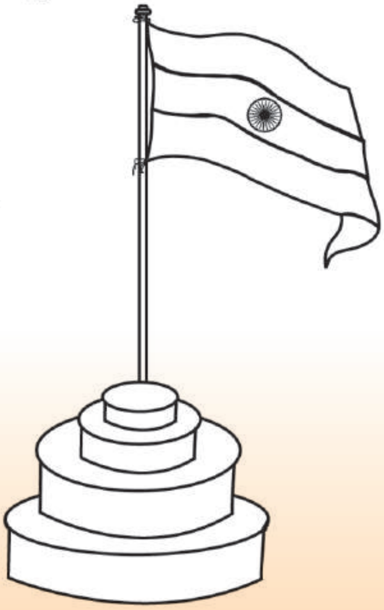

- ପାର୍ଶ୍ୱସ୍ଥ ଜାତୀୟ ପତାକାର ଚିତ୍ରରେ ଠିକ୍ ଭାବେ ରଙ୍ଗଦିଅ ।

ଜାତୀୟ ପତାକା ଉଡାଇବା ବେଳେ କି ନିୟମ ମାନିବାକୁ ପଡେ, ଆସ ସେଗୁଡିକ ଜାଣିବା ।

୧. ଏହାର ନାରଙ୍ଗୀ ରଙ୍ଗ ଅଂଶ ଉପରକୁ ରହିବ ।

୨. ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପତାକା ଜାତୀୟ ପତାକାଠାରୁ ଉଚ୍ଚରେ କିମ୍ବା ଡାହାଣ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ଉଡାଇବା ନାହିଁ ।

୩. ଜାତୀୟ ପତାକା ଜାତୀୟ ଦିବସ ପାଳନ ଦିନ ଉଡ଼ାଯାଇଥାଏ । ଏହି ପତାକାକୁ ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ସମ୍ମାନ ଓ ମର୍ଯ୍ୟାଦାର ସହ ଉଡ଼ାଇ ପାରିବେ ।

୪. ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଭବନ, ରାଜ ଭବନ, ସଂସଦ ଭବନ, ବିଧାନ ସଭା, ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ସଚିବାଳୟ, ଜିଲାପାଳଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ସମସ୍ତ ସରକାରୀ ଅଫିସରେ ସବୁଦିନେ ଜାତୀୟ ପତାକା ଉଡାଯାଏ ।

୫. ରାଷ୍ଟ୍ରପତି, ଉପରାଷ୍ଟ୍ରପତି, ରାଜ୍ୟପାଳ, ରାଷ୍ଟ୍ରଦୂତ, ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ, ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଓ କ୍ୟାବିନେଟ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଗାଡ଼ିରେ ଜାତୀୟ ପତାକା ଉଡ଼ାଯାଇଥାଏ ।

୬. ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟଠାରୁ ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ଉଡ଼ାଯାଇ ପାରିବ । ସୂର୍ଯ୍ୟାସ୍ତ ପୂର୍ବରୁ ଏହାକୁ ସମ୍ମାନର ସହ ଓହ୍ଲାଇ ଆଣିବାକୁ ପଡିବ ।

୭. ଜାତୀୟ ପତାକାକୁ ଓହ୍ଲାଇବା କିମ୍ବା ଉଡ଼ାଇବା ସମୟରେ ସମସ୍ତେ ନୀରବ ରହି ପତାକାକୁ ସମ୍ମାନ ଦେଖାଇବେ ।

୮. ଜାତୀୟ ପତାକାକୁ କେବେହେଲେ ତଳେ ପକାଇବା ନାହିଁ ।

୯. ଚିରି ଯାଇଥିବା କିମ୍ବା ଛିଣ୍ଡି ଯାଇଥିବା ଜାତୀୟ ପତାକାକୁ ଉଡ଼ାଇବା ନାହିଁ ।

୧୦. ଜାତୀୟ ପତାକାକୁ କେବଳ ଶୋକ ଦିବସ ପାଳନ ଅବସରରେ ଅର୍ଦ୍ଧନମିତ କରି ଉଡ଼ାଯାଏ ।

ଆମ ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ

ତୁମେ ପ୍ରତିଦିନ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଜାତୀୟ ସଂଗୀତ ଗାଇଥାଅ । ଏହାକୁ କିଏ ଲେଖିଛନ୍ତି ଜାଣ ! ତାଙ୍କ ନାମ ହେଉଛି ବିଶ୍ୱକବି ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥ ଠାକୁର । ଏହାକୁ ଗାଇଲେ ଆମ ଭିତରେ ଏକତା ଓ ସଦ୍‌ଭାବ ଆସେ । ଜାତି, ଧର୍ମ, ବର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ବିଶେଷରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଭାରତୀୟ । ଏହି ଧାରଣା ଆମ ମନରେ ଦୃଢ଼ୀଭୂତ ହୁଏ । ଜାତୀୟ ସଂଗୀତ ଗାଇଲା ବେଳେ କି କି ନିୟମ ମାନିବାକୁ ପଡ଼େ, ଆସ ସେଗୁଡ଼ିକ ଜାଣିବା ।

- ସମସ୍ତେ ସିଧାଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇ ଠିଆ ହେବା ।
- ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ଆଦୌ କଥା ହେବା ନାହିଁ ।
- ଏହାକୁ ୫୨ ସେକେଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ଠିକ ସ୍ୱର ଓ ତାଳର ସହ ଗାଇବା ।

ଆସ, ଆମେ ସମସ୍ତେ ମିଳିମିଶି ଆମ ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତକୁ ଗାଇବା, ମନେ ରଖିବା ନିମନ୍ତେ ଅଭ୍ୟାସ କରିବା ।

ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ

ଜନ-ଗଣ-ମନ-ଅଧିନାୟକ, ଜୟ ହେ
ଭାରତ-ଭାଗ୍ୟ ବିଧାତା
ପଞ୍ଜାବ-ସିନ୍ଧୁ-ଗୁଜୁରାଟ-ମରାଠା-
ଦ୍ରାବିଡ଼-ଉତ୍କଳ-ବଙ୍ଗ
ବିନ୍ଧ୍ୟ-ହିମାଚଳ-ଯମୁନା-ଗଙ୍ଗା
ଉଚ୍ଛଳ ଜଳଧି ତରଙ୍ଗ
ତବ ଶୁଭ ନାମେ ଜାଗେ,
ତବ ଶୁଭ ଆଶିଷ ମାଗେ
ଗାହେ ତବ ଜୟ-ଗାଥା ।
ଜନ-ଗଣ-ମଙ୍ଗଳ-ଦାୟକ, ଜୟ ହେ
ଭାରତ-ଭାଗ୍ୟ-ବିଧାତା
ଜୟ ହେ, ଜୟ ହେ, ଜୟ ହେ,
ଜୟ ଜୟ ଜୟ, ଜୟ ହେ ।

ଆମ ଜାତୀୟ ଚିହ୍ନ

ଡାହାଣ କଡ଼ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିତ୍ରଟିକୁ ଦେଖ । ଏହାର ନାମ କୁହ । ଏହା ଆମର ଜାତୀୟ ଚିହ୍ନ । ସମ୍ରାଟ ଅଶୋକ ତିଆରି କରିଥିବା ଅଶୋକ ସ୍ତମ୍ଭରୁ ଏହାକୁ ନିଆଯାଇଛି । ଏହି ଚିତ୍ରଟିକୁ ଭଲଭାବେ ଦେଖ ।

- ତୁମେ ଚିତ୍ରରେ ତିନୋଟି ସିଂହ ଦେଖିବାକୁ ପାଇବ । କିନ୍ତୁ ପ୍ରକୃତରେ ଏଥିରେ ଚାରୋଟି ସିଂହର ଚିତ୍ର ରହିଛି । ଗୋଟିଏ ସିଂହର ପଛରେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ସିଂହ ରହିଅଛି । ତେଣୁ ଚତୁର୍ଥ ସିଂହଟି ଦେଖି ହେଉନାହିଁ । ସିଂହଗୁଡିକ ସାହସ ଓ ବୀରତ୍ୱର ପ୍ରତୀକ ।
- ସିଂହଗୁଡ଼ିକର ପାଦ ତଳକୁ ଚକ୍ରଚିହ୍ନ ଓ ଚକ୍ରର ବାମ ପଟରେ ଗୋଟିଏ ଘୋଡା ଓ ଡାହାଣ ପଟରେ ଗୋଟିଏ ଷଣ୍ଢର ଚିତ୍ର ରହିଛି । ଘୋଡ଼ା ଶକ୍ତି ଓ ଷଣ୍ଢ ଦୃଢ଼ତାର ସଂକେତ ଦିଅନ୍ତି ।
- ଚକ୍ରର ଠିକ୍ ତଳକୁ ହିନ୍ଦୀରେ 'ସତ୍ୟମେବ ଜୟତେ' ଲେଖା ଯାଇଛି । ଏହାର ଅର୍ଥ ସତ୍ୟର ଜୟ ହେଉ । ଏହିସବୁ ଗୁଣ ଆମଦେଶର ଲୋକମାନଙ୍କ ଚରିତ୍ର ଓ ବ୍ୟବହାରରେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହେବା ଉଚିତ ।

ଏହାବ୍ୟତୀତ ଆମର ଆଉ କେତେକ **ଜାତୀୟ ସଂକେତ** ଅଛି । ବାଘ ହେଉଛି ଆମର **ଜାତୀୟ ପଶୁ** । ମୟୂର **ଜାତୀୟ ପକ୍ଷୀ** ଏବଂ ପଦ୍ମ ହେଉଛି ଆମର **ଜାତୀୟ ଫୁଲ** ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ପାଇଁ ସୂଚନା- ୧. ପିଲାଙ୍କୁ ଆମ ଦେଶର ପତାକା ସହିତ ଅନ୍ୟଦେଶର ଜାତୀୟ ପତାକାର ଛବି ଦିଅନ୍ତୁ । ସେହିସବୁ ଛବି ମଧ୍ୟରୁ ପିଲାଙ୍କୁ ଆମ ଦେଶର ଜାତୀୟ ପତାକା ଖୋଜି ବାହାର କରିବାକୁ କୁହନ୍ତୁ ।

୨. ଦେଶପାଇଁ ଜାତୀୟ ସଂକେତର ଆବଶ୍ୟକତା ସଂପର୍କରେ ରଚନା ବା ଭାଷଣ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ପିଲାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କରାନ୍ତୁ ।

ଅଭ୍ୟାସ

୧. ତୁମ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପାଳିତ ହେଉଥିବା ଜାତୀୟ ପର୍ବର ନାମ ତଳ କୋଠରୀରେ ଲେଖ ।

୨. ତଳ କୋଠରୀ ପୂରଣ କର ।

ଜାତୀୟ ପତାକାର ରଙ୍ଗ	ପ୍ରତୀକ
ନାରଙ୍ଗୀ	ବୀରତ୍ୱ
ଧଳା	
ସବୁଜ	

୩. 'କ' ସ୍ତମ୍ଭ ସହିତ 'ଖ' ସ୍ତମ୍ଭ ମିଳାଅ ।

'କ' ସ୍ତମ୍ଭ	'ଖ' ସ୍ତମ୍ଭ
ଜାତୀୟ ପକ୍ଷୀ	ପଦ୍ମ
ଜାତୀୟ ଫୁଲ	ଅଶୋକ
ଜାତୀୟ ପଶୁ	ମୟୂର
	ବାଘ

୪. ଉତ୍ତର ଲେଖ ।

(କ) 'ସତ୍ୟମେବ ଜୟତେ' ର ଅର୍ଥ କ'ଣ ? ______

(ଖ) ଜାତୀୟ ସଂଗୀତ କେତେ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଗାନ କରାଯାଏ ? ______

(ଗ) ଅଶୋକ ଚକ୍ର ଆମକୁ କେଉଁ ବାର୍ତ୍ତା ଦିଏ ? ______

(ଘ) କିଏ ଜାତୀୟ ସଙ୍ଗୀତ ରଚନା କରିଥିଲେ ? ______

(ଙ) ଜାତୀୟ ପତାକାର ଦୈର୍ଘ୍ୟ ପ୍ରସ୍ଥର କେତେ ଗୁଣ ? ______

(ଚ) ଆମ ଜାତୀୟ ଫୁଲର ନାମ କ'ଣ ? ______

୫. ଗୋଟିଏ ବା ଦୁଇଟି ବାକ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଦିଅ ।

(କ) କେଉଁମାନଙ୍କ ଗାଡ଼ିରେ ଜାତୀୟ ପତାକା ଲାଗିଥାଏ ?

(ଖ) ଜାତୀୟ ସଂଗୀତ ଗାଇବା ସମୟରେ ଆମ ମନରେ କି ଭାବ ଆସେ ?

(ଗ) କେଉଁ ସମୟରେ ଜାତୀୟ ପତାକାକୁ ଅର୍ଦ୍ଧନମିତ କରି ଉଡାଯାଏ ?

ତୁମ ପାଇଁ କାମ -

- ପୁରୁଣା ଡାକଟିକେଟ, ଲଫାପା, ଅଚଳନ୍ତି ମୁଦ୍ରା ସଂଗ୍ରହ କର ।

  ଅଲଗା ଅଲଗା ଖାତାରେ ସେଗୁଡିକ ଅଠାଦେଇ ଲଗାଅ । ଖାତାଗୁଡ଼ିକ ଭଲଭାବେ ସାଇତି ରଖ ।